

РИНКОВА МОДЕЛЬ ЕФЕКТИВНОГО БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВ ЇЇ СУТЬ, ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ В СТРУКТУРІ ЗАГАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ

Перш ніж розібратися в основній концепції та смислому навантаженні ринкової моделі економіки, слід ознайомитися з іншими видами, для подальшої можливості порівняння та аналізу (табл.1).

Таблиця 1

Різновиди моделей економіки	
Виробнича модель	направлена на максималізацію виробництва
Ринкова модель	виробництво орієнтується на стан ринку
Маркетингова модель	Виробництво формується відповідно до вимог користувача
Інноваційна модель	Має на меті задоволення вимог користувача за методом активного розвитку засобів виробництва
Компромісна модель	головною метою ставить задоволення вимог споживачів у межах реальних можливостей підприємства.
Споживацька модель	направлена на повне забезпечення усіх вимог споживачів.
Фінансова модель	полягає у постійному аналізі та розрахунках основних показників продуктивності підприємства та його споживача.
Економічна модель	постійний аналіз економічних та технічних показників підприємства
Фінансово-економічна модель	методом аналізу фінансових та економічних показників, з точки зору статистики та планування здійснюється повний контроль над роботою підприємства

Як відомо, найпершим, хто прийшов до висновку, що використання ринкової економіки є найбільш сприятливим для розвитку суспільного багатства і виробництва був Адам Сміт. Який також уважно досліджував політику фритредерства, тобто вільної торгівлі, яка в деякій мірі відобразилась у моделі сучасної ринкової економіки. В структурі вищенаведених моделей, ринкову модель використовують багато сучасних національних підприємств, особливо у малому і середньому бізнесі. Логічно, що ринкові умови мають змінний характер, і не дають можливості підприємству статично перебувати на одному і тому самому місці. Адже на позицію підприємства на ринку постійно впливають попит, пропозиція, що до речі і є одними із основних факторів, завдяки яким і утворюється ринкова економіка. Не менш важливим у формуванні підприємством свого положення на ринку є економічна свобода, конкурентоздатність, вільне ціноутворення, приватна власність. Метою всіх учасників ринкових відносин, перш за все, є максимально можливий прибуток. Варто відзначити, що утворити його лише за рахунок виробничих відносин та засобів виробництва практично нереально, для ефективного використання вищеназваного необхідна нова продуктивна сила, так званий синергічний ефект, який дає видимість створення прибутку [2]. Досягти цього ефекту можна лише за умови гармонійного поєднання цих двох факторів, регулюючим інструментом яких буде незалежна, компетентна та уповноважена особа. В процесі виробництва, збуту та керування і утворюється конкуренція. І це дійсно одна і ключових засад ринкової економіки, бо саме вона є мотивацією та рушійною силою, що стимулює абсолютно всі структурні одиниці підприємства. Завдання бути завжди конкурентоздатним на ринку йде пліч-о-пліч, з метою отримання прибутку, адже ці два фактори напряму залежать один від одного. Адже конкуренція і підприємництво невід'ємні один від одного. Конкуренція зумовлює підприємництво, що подає специфічний тип господарської поведінки людей [3, с.127].

В ході аналізу структури даної моделі, можемо виділити її основні переваги:

- Основною перевагою ринкової економіки є те, що вона дає можливість пропонувати виробникам максимально різноманітні товари. Тобто є видима прямо пропорційна залежність, якщо зростає попит, то зростає і пропозиція.
- Постійна стимуляція виробників до змін, в темпі з науково-технічним прогресом.
- Ефективне використання всіх ресурсів, що призводить до збільшення робочих місць, постійного оновлення засобів виробництва.
- Економічна свобода в плані підприємництва, вибору ресурсів, реалізаторів, свобода ціноутворення.
- Визначає пряму залежність прибутку від капіталу.
- Концентрація уваги на найбільш прибуткових галузях.

Отже, модель ринкової економіки розуміє собою саморегулюючий механізм, який є досить ефективним для задоволення потреб класового суспільства.

Ця модель не досконала, та має свої недоліки, які виражаються у:

✓ Класовість суспільства.

✓ Нестабільності та динамічності.

✓ Монополізація економіки.

✓ Здебільшого, виробництво в найбільш прибуткових галузях не завжди сприяє розвитку та підтримці суспільних благ.

✓ Зловживання надрами та корисними копалинами.

В порівнянні ринкової економіки з іншими, не можна дати категоричну відповідь, адже не всі недоліки виправдовуються перевагами. Для ефективного розвитку суспільства ринкова економіка основа, адже ще Карл Маркс писав, що: «Природа не будує машин, паровозів, залізних доріг, електричних телеграфів і т.д... Все це створені людською рукою органи людського мозку; матеріалізована сила знання» [4, с. 63]

Список використаної літератури:

1. «Економіка підприємства»: лекції / Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», Київ: 2014 р.

2. «Економіка підприємства»: підручник / Іванілов О.С., Київ, Центр навчальної літератури, 2011, - 728 с.

3. Маркс К, Энгельс Ф. Экономические рукописи 1857-1859.-М.: Издательство политической литературы, 1969.Т.46 – Ч2.- с.63.